

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Zdrowia (60.)
oraz Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (136.)
w dniu 13 listopada 2013 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 43. posiedzeniu Senatu do ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzającymi zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób.

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 22)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Michał Seweryński)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Zdrowia oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Mamy przegłosować poprawki zgłoszone w czasie posiedzenia. Mają państwo tekst tych poprawek zapewne. Prawda? Wobec tego, że nie ma innych propozycji, przystąpimy od razu do rzeczy.

Najpierw będzie wniosek najdalej idący – wniosek o odrzucenie całej ustawy. I w zależności od wyników głosowania nad tym wnioskiem będziemy procedować nad dalszym ciągiem.

Czy wcześniej ktoś chciałby zabrać głos? Nie.

Skoro nie, to przedstawiam wniosek najdalej idący, wniosek o odrzucenie całej ustawy, złożony przez pana senatora Marka Borowskiego.

Kto z pań i panów senatorów...

(*Senator Marek Borowski: Ja nie głosuję, bo nie jestem członkiem komisji...*)

Tak, głosują tylko członkowie obu komisji.

Kto z pań i panów senatorów jest za tym wnioskiem, czyli za odrzuceniem całej ustawy? (1)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał? (7)

Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał aprobaty.

Wobec tego możemy przejść do wniosków o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Poprawka pierwsza, której przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawką drugą, dotyczy art. 1, w którym pkt 1 miałby otrzymać brzmienie: „odbywają prawomocnie orzeczoną karę pozbawienia wolności lub karę 25 lat pozbawienia wolności, wykonywaną w systemie terapeutycznym”.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciał zabrać głos?

Może tak się umówimy, że ja nie będę za każdym razem o to pytał, ale ci z państwa, którzy chcieliby się jeszcze wypowiedzieć przed głosowaniem, są proszeni o sygnał, zanim przejdziemy do głosowania.

Pani senator Hatka. Proszę bardzo.

Senator Helena Hatka:

Ja zrozumiałam wystąpienie pana ministra tak, że obecnie te opisane warunki spełniają w Polsce trzy osoby. Czy dobrze to zrozumiałam?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

To jest w protokołach senackich...

Przewodniczący Michał Seweryński:

Nie. O ile ja dobrze zrozumiałem, to chodzi o to, że całą ustawę – a ona musi być czytana z ust. 2 i ust. 3 w art. 1... Tak że to chodzi o...

(*Senator Jan Rulewski: To jest więcej...*)

...kilkanaście osób. Na posiedzeniu komisji...

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Senator Jan Rulewski: Fizycznie – osiem osób. Inni, ze względu na wiek, nie są już w stanie, że tak powiem, być zbrodniarzami.*)

Ta liczba dotyczyła, Pani Senator, tych ludzi, którzy mieli karę śmierci zamienioną na dożywocie... na dwadzieścia pięć lat więzienia.

Senator Bohdan Paszkowski:

Ale ja mam taką kwestię...

(*Przewodniczący Michał Seweryński: Proszę.*)

Odpowiadając na pytanie pani senator Hatki, ile osób odbywa teraz prawomocnie orzeczoną karę pozbawienia wolności lub karę dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności wykonywaną w systemie terapeutycznym – bo takie było pytanie – pan minister mówił, że to są trzy tysiące. Prawda? To chodzi o liczbę trzech tysięcy. Nie ośmiu osób, nie dwunastu, nie osiemnastu, tylko trzech tysięcy. I bądźmy tutaj, że tak powiem, precyzyjni.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Proszę państwa, ja nie jestem specjalistą od prawa karnego, ale jeżeli dobrze zrozumiałem, to jest tak, że o tej karze dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności mówi się osobno dlatego, iż ona w katalogu kar w kodeksie karnym jest wymieniana osobno, obok kary pozbawienia wolności. A więc tu nie wystarczyło ogólne pojęcie „kara pozbawienia wolności” – choć te dwadzieścia pięć lat pozbawienia wolności to też jest pozbawienie wolności. Tu chodzi o to, że ona w kodeksie jest wymieniana osobno i dlatego trzeba było ją w nowym zapisie dodać, bo nie obejmuje jej ogólne określenie „kara pozbawienia wolności” z katalogu kar kodeksu karnego.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Tak.

Proszę bardzo.

Senator Helena Hatka:

Czy dobrze zrozumiałam, że te trzy osoby to są te osoby, które miały karę dwudziestu pięciu lat w wyniku amnestii, a wcześniej były skazane na karę śmierci?

(Przewodniczący Michał Seweryński: Na karę śmierci, tak.)

Rozumiem. Dziękuję.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Proszę państwa, dodatkowe wyjaśnienia zawsze możemy uzyskać z Biura Legislacyjnego. Pani legislator jest gotowa, a przynajmniej ma długą listę takich dodatkowych wyjaśnień. A więc jeśli będzie potrzeba, to poprosimy o pomoc.

A teraz poddaję pod głosowanie poprawkę pierwszą o treści, którą państwu przedłożyłem.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (10)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (5)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga.

(Głos z sali: Nad nią już nie głosujemy.)

Nie głosujemy, ponieważ została przyjęta poprawka pierwsza.

Trzecia poprawka. W art. 1 w pktcie 2 wyrazy „stwierdzono u nich” zastępuje się wyrazami „występowały u nich”.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby coś powiedzieć? Nie. Pani legislator? Też nie. Sprawa jest jasna.

Wobec tego: kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (10)

Ona jest czysto redakcyjna, chociaż są tu pewne możliwości interpretacji.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (4)

Widzę, że została przyjęta.

Poprawka czwarta. W art. 1 w pktcie 3 i w art. 14 ust. 2 i ust. 3 po wyrazach „10 lat” dodaje się wyrazy „karą 25 lat pozbawienia wolności albo karą dożywotniego pozbawienia wolności”. Jest to poprawka pana senatora Klimy.

(Senator Bohdan Paszkowski: Można zadać pytanie?)

Pan senator... Tak, proszę bardzo.

Senator Bohdan Paszkowski:

O co chodzi w tej poprawce? – tak zapytam. Pani Legislador, pani się orientuje, o co chodzi w tej poprawce?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:

Szanowni Państwo, rzeczywiście może poprosiłabym... Ja najpierw ustosunkuję się do tej poprawki, a potem może przedstawiciele ministerstwa przedstawią swoje stanowisko.

O co tu chodzi? W pktcie 3 przedstawione są rodzaje czynów, które mogą być popełnione przez osobę stwarzającą zagrożenie. Czyli zanim się stwierdzi, zanim się uzna,

że dana osoba stwarza zagrożenie, biegli muszą orzec, czy jej zaburzenia wskazują na możliwość popełnienia czynu, który jest zagrożony – i teraz istotne – karą co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności. I chodzi o to, że do tej pory ustawa była, że tak powiem, wykładana tak, iż za karę pozbawienia wolności cały czas uważano tę terminową karę pozbawienia wolności, czyli karę dwudziestu pięciu lat i dożywocie, czyli każdy rodzaj pozbawienia wolności. A w związku z tym, że w pktcie 1 tak jakby przeszliśmy na wykładnię karnistyczną, z kodeksu karnego, jest tak, że to, jaka jest sankcja, jest w zależności od rodzajów kar, a więc oddzielamy tak zwaną terminową karę pozbawienia wolności od kary dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności i od dożywocia. Wobec tego pan senator wnioskodawca uznał, że skoro niektóre przestępstwa, czyny przeciwko życiu, zdrowiu, zagrożone są karami dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności albo dożywociem, to i we wskazanych miejscach te zagrożenia dopisać.

(Głos z sali: I w ten sposób mamy szerszy katalog.)

W ten sposób... Tu nawet nie o to chodzi, że to będzie szerszy katalog, tylko o to, że będzie on bardziej precyzyjnie określony. Bo jeżeli powiemy, że ktoś został skazany na karę dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności... To jest na pewno więcej niż dziesięć lat, tylko że zgodnie z kodeksem karnym to jest już inna kara – to nie jest kara pozbawienia wolności, tylko to jest kara dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności, odrębna kara. W kodeksie karnym...

(Głos z sali: To kara samoistna.)

Kara samoistna. W katalogu w kodeksie karnym kar są te trzy kary, z których każda polega na pozbawieniu wolności, ale są one odrębnymi karami. I dlatego tutaj...

Przewodniczący Michał Seweryński:

Myślę, że w tej chwili sprawa jest jasna.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Dziękuję.)

Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Rząd.)

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Prawa Karnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Tomasz Darkowski:

Dzień dobry.

Tomasz Darkowski, dyrektor Departamentu Prawa Karnego.

Dla nas nie jest to takie oczywiste. Art. 1 ma trzy punkty, w pktcie 1 dokonujemy selekcjonowania osób, które zostały skazane na określonej karę – więc te osoby mają karę określoną przez sąd. I jeżeli jest to kara pozbawienia wolności, to jest to, powiedzmy, pięć lat albo dziesięć lat. Jeżeli jest to kara dwudziestu pięciu lat, to jest to inna pod względem rodzaju kara, tak jak pan przewodniczący to zauważył, ale ona również jest karą określoną w wyroku. Z kolei w pktcie 3 tak naprawdę poprzez karę określamy katalog czynów, a to jest już zupełnie inne określenie. W pktcie 3 – zamiast wymieniać, że chodzi o zabójstwo,

zgwałcenie czy, nie wiem, wzięcie zakładnika albo tego typu przestępstwa – my dokonujemy selekcji tych czynów, wskazując karę. I tutaj trzeba by się odnieść do zagrożenia ustawowego, które jest określone w kodeksie karnym, ale w kodeksie karnym nie ma żadnego przestępstwa, które by było zagrożone karą wyłącznie dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności lub dożywocia. W związku z tym jeżeli w przepisie jest wskazanie, że sprawa dotyczy groźby ponownego popełnienia czynu zagrożonego karą co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności, to łąpią się do tego katalogu również wszystkie inne czyny, w przypadku których oprócz kary do piętnastu lat pozbawienia wolności występuje kara dwudziestu pięciu lat i dożywocia.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Czyli tak naprawdę ta poprawka nie jest...

Przewodniczący Michał Seweryński:

...trafna.

Dziękuję, Panie Dyrektorze.

Możemy przystąpić do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki czwartej? (0)

Kto jest przeciw? (10)

Kto się wstrzymał? (5)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Poprawka piąta. W art. 2 dodaje się ust. 4 w brzmieniu „postępowanie określone w rozdziałach 3, 4 i 7 toczy się z udziałem prokuratora”. Tu chodzi o to, żeby było... no, żeby był pełniejszy skład uczestników postępowania i żeby w ten sposób – przynajmniej ja to tak rozumiem – prawa osoby, która miałaby być ewentualnie poddana środkom zabezpieczającym, były pełniej reprezentowane.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciał zabrać głos? To jest poprawka obu naszych komisji.

Skoro nie, to kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (3)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka szósta. W art. 6 ust. 2 wyrazy „i nie oddaliły się samowolnie” zastępuje się wyrazami „albo nie oddaliły się samowolnie podczas ich konwojowania poza terenem Ośrodka”.

Czy poprawka wymaga komentarza, wyjaśnienia?

Skoro nie, to pytam: kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka siódma. W art. 15 w ust. 1 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie „Udział prokuratora i pełnomocnika jest obowiązkowy”. Tu chodzi o ten sam powód, o którym mówiliśmy przed chwilą, a więc żeby była pełna reprezentacja interesów obu stron. Zwłaszcza pełnomocnik jako reprezentant osoby, która ma być osadzona, izolowana, jest tutaj bardzo istotny.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (13)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma. W art. 21 w ust. 1 po wyrazach „Sąd może” dodaje się wyrazy „na wniosek komendanta Policji sprawującego nadzór prewencyjny lub z urzędu”. Jeśli dobrze pamiętam, chodzi o tu o wniosek komendanta Policji o zaostrenie izolacji, tak żeby z prewencji, nadzoru prewencyjnego przejść na osadzenie w ośrodku internacyjnym. Wobec tego chodzi o to, żeby wnioskodawca mógł... żeby komendant Policji – bo to Policja sprawuje nadzór prewencyjny – mógł wystąpić z takim wnioskiem o zaostrenie. Czy to wymaga dalszych wyjaśnień?

Skoro nie, to pytam: kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (5)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiąta. W art. 24 ust. 3 po wyrazie „Wniosek” dodaje się wyrazy „do sądu” oraz po wyrazach „jej pełnomocnika” dodaje się przecinek. Tu również chodzi o jasne określenie, do kogo należy wystąpić z wnioskiem, żeby pełnomocnik osoby, która ma być izolowana, mógł brać udział w postępowaniu.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta: skreśla się ust. 1 w art. 32.

Mogę prosić o przypomnienie, o co chodzi?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:

W art. 32 w ust. 1 skreśla się zdanie drugie. To jest zdanie, które określa, że decyzja w sprawie jest podejmowana w formie postanowienia, co i tak wynika z kolejnego zdania, w związku z czym to rzeczne zdanie jest zbędne. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto głosuje za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka jedenasta. W art. 34 ust. 3 wyraz: „zapobiegnięcia” zastępuje się wyrazem „zapobieżenia”. To czysto redakcyjna sprawa.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Nad poprawkami dwunastą, trzynastą, czternastą, piętnastą i szesnastą należy głosować łącznie. W dwunastej chodzi o założenie pasów obezwładniających lub kaftana bezpieczeństwa. Chodzi tu o sprecyzowanie tego środka przymusu – prawda? – żeby było jasne, o co chodzi. W trzynastej chodzi o skreślenie zdania pierwszego... A to znaczy...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:

Wszystkie te poprawki mają tak jakby... Poprawki od trzynastej do szesnastej są konsekwencją zmiany wprowadzonej w poprawce dwunastej. Chodzi tu o to, że nastąpiła zmiana środka przymusu bezpośredniego – wcześniej było to „unieruchomienie”, ale obecnie zrezygnowaliśmy z nazwy „unieruchomienie” na rzecz „założenie pasów obciążających lub kaftana bezpieczeństwa”, ponieważ dochodziło do nakładania się terminologii, czyli tego samego słowa używano dla nazwania różnych spraw. Dziękuję.

(Brak nagrania)

Senator Dorota Czudowska:

Przepraszam, ale zapytam o coś, żeby mieć pewność. „Kaftanu” czy „kaftana”? Jak powinniśmy to odmienić? „Kaftana”, tak?

(Przewodniczący Michał Seweryński: Ja bym powiedział „kaftana”, dlatego że nie jest...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak? Ja bym powiedziała „kaftanu”, no ale dobrze...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad poprawkami dwunastą, trzynastą, czternastą, piętnastą i szesnastą łącznie.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (13)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawki do szesnastej łącznie zostały przyjęte.

Teraz przechodzimy do siedemnastej. W art. 44 w ust. 2 pkt 3 lit. b i w pkt 10 lit. a po wyrazie „tożsamości” dodaje się wyrazy „lub numer PESEL”. To chyba jest jasne – chodzi o pełniejsze oznaczenie...

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

W art. 47, w ust. 1 po wyrazie „Sąd” dodaje się wyrazy „uwzględniając wniosek, o którym mowa w art. 32, wniosek kierownika Ośrodka albo z urzędu”, dodaje się też zdanie drugie w brzmieniu „Na postanowienie przysługuje zażalenie”. No, chodzi tu, proszę państwa, o jedno z najważniejszych orzeczeń sądu, bo dotyczy przebywania w ośrodku izolacji. I jeżeli nie byłoby możliwości zażalenia, to byłoby to oczywiście poważne osłabienie pozycji osoby zainteresowanej, tej, która ma być izolowana. A więc dodając to wyrażenie, zwiększamy prawa tej osoby.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (12)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (3)

Poprawka została przyjęta.

W tej samej poprawce jest jeszcze punkt, którego ja nie przeczytałem wcześniej. Otóż dodaje się ust. 4: „Uczestnikiem postępowania jest również kierownik Ośrodka.” Chodzi tu o to, żeby również na wniosek kierownika sąd mógł orzekać w sprawie, czy dalszy pobyt izolowanego jest potrzebny, czy nie. I to też chyba czynimy przedmiotem głosowania.

Kto z państwa jest za tą poprawką...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: A to jest drugie głosowanie?)

No, musimy uzupełnić, bo ja tego wcześniej nie przeczytałem...

(Senator Rafał Muchacki: Ale to jest i będzie jedna poprawka.)

Ktoś jest przeciw? Nie. Ktoś by się wstrzymał?

Czyli poprawka w pełnym brzmieniu została już przyjęta.

I ostatnia poprawka, dziewiętnasta. W art. 49 w pkt 2, w ust. 2a: we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „także bez ich wiedzy i zgody”; potem w pkt 1 i 3–5 skreśla się wyraz „osobach”; w pkt 5 na końcu skreśla się kropkę i dodaje się część wspólną w brzmieniu „– także bez ich wiedzy i zgody”. To dotyczy, jak pamiętam, ustawy o Policji. Zmieniamy przepis tak, by pozwalał on w odniesieniu do wszystkich sytuacji wymienionych w lit. a, b, c, d dodać łączny punkt mówiący o tym, że dane osobowe mogą być uzyskiwane „bez ich wiedzy i zgody” przez policję.

Dobrze to wyjaśniłem?

(Głos z sali: Tak.)

Dobrze. Wiadomo, o co chodzi. Chodzi o przesunięcie... o to, żeby nie powtarzać „bez ich wiedzy i zgody” po każdym z punktów, ale żeby odnosiło się to do wszystkich tych punktów.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

W tej sytuacji pozostaje jeszcze głosowanie...

(Głos z sali: To jest już niepotrzebne.)

A, to już nie jest potrzebne, bo myśmy w poszczególnych komisjach nad tym głosowali... Prawda? W poszczególnych komisjach głosowaliśmy nad tym.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dobrze, jeżeli państwo sobie życzą, to ja mogę być sprawozdawcą w sprawie tych poprawek, które przegłosowaliśmy.

Dziękuję państwu za udział. Zamykam posiedzenie obu komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 44)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii